МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ З ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Галузі знань: 22 «Охорона здоров'я»

Складник освіти: післядипломна освіта, спеціалізація

Спеціальність: Акушерство та гінекологія

Попередня освіта: Лікарі-хірурги; лікарі-гінекологи дитячого та підліткового віку; лікарі-акушери-гінекологи, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю

Професійна кваліфікація: лікар-спеціаліст

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ ЗДМФУ
Голова Вченої ради
_____/ проф. Юрій КОЛЕСНИК
(протокол № 5 від « 24 » грудня 2024 р)
Програма підготовки вводиться в дію з 25.12.2024 р.
_____/ проф. Юрій КОЛЕСНИК
(наказ № 447 від « 25 » грудня 2024 р

Запоріжжя 2024

ПЕРЕДМОВА

Програму підготовки з підвищення кваліфікації зі спеціальності **«Акушерство та гінекологія»** складено робочою групою, відповідно до Наказу МОЗ України від 25.07.2023 р. № 1347 «Про затвердження Переліку циклів спеціалізації та тематичного удосконалення за лікарськими та фармацевтичними (провізорськими) спеціальностями», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників» (із змінами) від 14 липня 2021 р. № 725, Наказу МОЗ України від 22.07.1996 р. № 166 «Про подальше удосконалення системи післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку лікарів та фармацевтів (провізорів)» (із змінами), Наказу МОЗ України від 22.02.2019 р. № 446 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів» (із змінами).

Затверджено рішенням Вченої ради Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, протокол № 5 від 24.12.2024 р. Введено в дію Наказом ректора Університету № 447 від 25.12.2024 р.

Керівник робочої групи:

Сюсюка В.Г. - доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри акушерства і гінекології Запорізького державного медико-фармацевтичного університету;

Робоча група:

1. Пучков В.А. – кандидат медичних наук, доцент кафедри кафедри акушерства і гінекології Запорізького державного медико-фармацевтичного університету;
2. Сергієнко М.Ю. – кандидат медичних наук, доцент кафедри кафедри акушерства і гінекології Запорізького державного медико-фармацевтичного університету;
3. Рябоконь Ю. Ю. доктор медичних наук, професор, директор навчально-наукового інституту післядипломної освіти Запорізького державного медико-фармацевтичного університету.

Рецензії-відгуки:

1. Авраменко Н.В. – доктор наук, кандидат медичних наук, професорка, завідувач кафедри акушерства, гінекології та репродуктивної медицини Запорізького державного медико-фармацевтичного університету;
2. Резніченко Г. І. доктор медичних наук, професор кафедри акушерства, гінекології та репродуктивної Запорізького державного медико-фармацевтичного університету

І. ВСТУП

1. Післядипломна освіта: основним завданням циклів спеціалізації, є отримання та удосконалення професійних знань і навичок шляхом оновлення наявних та отримання нових теоретичних і практичних знань, необхідністю освоєння сучасних та нових методів вирішення професійних завдань, формування і закріплення на практиці професійних знань, умінь і навичок, отриманих в результаті теоретичної підготовки, необхідністю вивчення світового досвіду.

2. Попередня освіта перелік освітніх програм: Лікарі-хірурги; лікарі-гінекологи дитячого та підліткового віку; лікарі-акушери-гінекологи, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю, згідно Наказу МОЗ України від 25 липня 2023 року № 1347 "Про затвердження Переліку циклів спеціалізації та тематичного удосконалення за лікарськими та фармацевтичними (провізорськими) спеціальностями.

3. Програма підготовки з підвищення кваліфікації – проходження циклу спеціалізації за спеціальністю «Акушерство і гінекологія» проводиться за програмою підготовки затвердженою Вченою радою ЗДМФУ, та розробленими на їх основі робочими програмами та навчальними планами затвердженими на Вченій раді Навчально-наукового інституту післядипломної освіти.

4. Слухачі, які виконали навчальний план та програму спеціалізації, підлягають атестації на визначення рівня знань та практичних навичок з присвоєнням звання лікар-спеціаліст зі спеціальності «Акушерство і гінекологія».

ІІ. ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

Галузь знань	22 «Охорона здоров’я»
Складник освіти	Післядипломна освіта, спеціалізація
Спеціальність	«Акушерство і гінекологія»
Кваліфікація	Лікар-спеціаліст
Передумови вступу	Лікарі-хірурги; лікарі-гінекологи дитячого та підліткового віку; лікарі-акушери-гінекологи, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю
Форма проходження	Очна та/або дистанційна участь в режимі реального часу.
Мова	Українська
Академічні права	Робота на посадах лікар-спеціаліст за спеціальністю «Акушерство і гінекологія» у лікарняних закладах та закладах охорони здоров’я. Безперервний професійний розвиток, цикли тематичного удосконалення.
Моніторинг та оцінювання	Наказ МОЗ України від 22.02.2019 р. № 446 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів» (із змінами), Наказ МОЗ України від 22.07.1996 р. № 166 «Про подальше удосконалення системи післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку лікарів та фармацевтів (провізорів)» (із змінами)
Обсяг програми	• 6 місяців (936 годин / 31,2 кредитів ЄКТС) для лікарів-хірургів; • 4 місяці (624 годин / 20,8 кредитів ЄКТС) для лікарів-гінекологів дитячих та підліткового віку; лікарі-акушери-гінекологи, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю Відповідно до Наказу МОЗ України від 25.07.2023 № 1347 "Про затвердження Переліку циклів спеціалізації та тематичного удосконалення за лікарськими та фармацевтичними (провізорськими) спеціальностями".

ІІІ. ПЕРЕЛІК ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Інтегральна компетентність	Здатність розв’язувати комплексні проблеми в галузі професійної діяльності в медичній психології, складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров’я за спеціальністю «Медична психологія», або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	**ЗК 1**. Знання основ законодавства України про охорону здоров'я та їх застосування у щоденній практиці. **ЗК 2** Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професії **ЗК 3**. Здатність до абстрактного мислення, пошуку, аналізу, синтезу, опрацювання інформації, зокрема з різних джерел та у взаємозв'язку зі своєю сферою діяльності. **ЗК 4.** Спроможність до самооцінки власних досягнень та підвищення їх рівня. **ЗК 5**. Спроможність усно і письмово спілкуватися державною мовою при заповненні медичної документації та спілкуванні з пацієнтами. **ЗК 6.** Уміння використовувати інформаційно-комунікаційні технології, володіння навичками роботи з комп’ютерною технікою. **ЗК 7.** Спроможність до критичного мислення, аналізу та вирішення ситуативних проблем в медико-психологічній практиці. **ЗК 8**. Здатність приймати обґрунтовані рішення **ЗК 9.** Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і професійних обов’язків. **ЗК 10.** Дотримання деонтологічних норм у професійній діяльності (належна професійна поведінка). **ЗК 11.** Спроможність збирати психологічну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані **ЗК 12.** Спроможність діагностувати: визначати патопсихологічний регістр-синдром

	ЗК 13. Спроможність реалізувати систему знань і практичних умінь щодо забезпечення здорового способу та безпеки власного життя і пацієнтів, сприяти усуненню його негативних впливів на здоров'я суспільства, сприяти підвищенню якості життєво важливих складових (вода, повітря, харчові продукти і т. д.). **ЗК 14.** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні **ЗК 15.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.
Професійні компетентності (ПК)	**ПК 1.** Навички опитування пацієнтки в різному віці, спілкування з рідними, включаючи соціальні питання, проводити точний клінічний огляд та оцінку життєво важливих показників, внутрішніх га зовнішніх статевих органів та живота та адекватно інтерпретувати результати **ПК 2.** Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результаті **ПК** Вміння діагностувати, оцінювати, досліджувати, контролювати та інтерпретувати дані з урахуванням найпоширеніших акушерських та гінекологічних станів. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання. **ПК 4.** Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювань. **ПК 5.** Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні захворювань. **ПК 6.** Вміння проводити та призначати своєчасні та відповідні дослідження, такі як дослідження мікробіологічних зразків, лабораторні дослідження та рентгенологічне обстеження, а також

	інтерпретувати результати у зв'язку з колегами (наприклад, рентгенологами) стосовно клінічних даних для формування диференціального діагнозу. **ПК 7.** Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань. **ПК 8.** Здатність до діагностування невідкладних станів. **ПК 9.** Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги. **ПК 10.** Навички надання екстреної медичної допомоги **ПК 11.** Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів. **ПК 12.** Здатність до визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду. **ПК 13.** Здатність розв'язувати медичні проблеми в нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності. **ПК 14.** Здатність до проведення санітарно-гігієнічних і профілактичних заходів. **ПК 15.** Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб. **ПК 16.** Вміння підтримувати ефективну комунікацію з пацієнтами та родичами, відповідно до принципів спільного прийняття рішень та усвідомленої згоди, точно документувати це спілкування та виконувати командну роботу з ефективним спілкуванням у рамках медичної групи. **ПК 17.** Вміння визначити, як гінекологічні захворювання та акушерські ускладнення впливають на статеву функцію, оцінити статеву функцію та можливий негативний сексуальний досвід, вміння визначити наслідки сексуального насильства на гінекологічну патологію та поведінку. **ПК 18.** Вміння оцінювати біопсихо-соціальні аспекти акушерсько-гінекологічних станів

За результатами опанування програми з підвищення кваліфікації з циклу спеціалізації «Акушерство і гінекологія» лікар досягає наступних програмних результатів навчання:

Програмні результати навчання

ПРН 1. Застосовувати знання загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності.
ПРН 2. Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя.
ПРН 3. Оцінювати інформацію щодо діагнозу, застосовуючи стандартну процедуру на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень.
ПРН 4. Виділяти провідний клінічний симптом або синдром. Встановлювати найбільш вірогідний або синдромний діагноз захворювання. Призначати лабораторне та/або інструментальне обстеження хворого. Здійснювати диференціальну діагностику захворювань. Встановлювати попередній клінічний діагноз.
ПРН 5. Визначати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні захворювання.
ПРН 6. Визначати необхідне лікувальне харчування при лікуванні захворювання.
ПРН 7. Визначати принципи та характер лікування (консервативне, оперативне) захворювання.
ПРН 8. Встановлювати діагноз.
ПРН 9. Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги на підставі діагнозу невідкладного стану.
ПРН 10. Надавати екстрену медичну допомогу на підставі діагнозу невідкладного стану.

Матриця відповідності професійних компетентностей лікаря зі спеціальності «Акушерство і гінекологія» програмним результатам навчання

ПРН / ПК	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	*		*	*		*				*						*
2	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
3	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
4	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
5	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
6	*			*		*	*			*						*
7	*					*	*									*
8	*		*	*		*	*									*
9	*		*	*	*	*	*									*
10	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
11	*	*	*	*		*	*	*	*							*
12	*	*					*				*					*
13	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
14	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
15	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
16	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
17	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
18	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

IV. Перелік компонентів програми підготовки з підвищення кваліфікації за спеціальністю «Акушерство і гінекологія»

4.1. Для лікарів-хірургів 6 місяців (936 годин / 31,2 кредитів ЄКТС)

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів/ годин	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти програми підготовки - 848			
ОК 1.	Загальні медичні знання та навички	1,27/38	залік
ОК	Ментальне здоров’я **mhGAP**	1,3/39	залік
ОК 2.	Дородовий догляд	4,43/133	залік
ОК 3.	Внутрішньопологовий та післяпологовий догляд	3,8 /114	залік
ОК 4.	Доброякісні гінекологічні захворювання	4,43 /133	залік
ОК 5.	Репродуктивна медицина	2,53/76	залік
ОК 6.	Урогінекологія	1,27/38	залік
ОК 7.	Передракова патологія	3,53/106	залік
ОК 8.	Гінекологічна онкологія	1,9/57	залік
ОК 9.	Дитяча і підліткова гінекологія	1,9/57	
ОК 10	Патологія молочних залоз	1,9/57	залік
Додаткові компоненти - 88			
ДК 1	Гемоконтактні вірусні інфекції	0,27/8	залік
ДК 2	Туберкульоз	0,27/8	залік
ДК 3	Запобігання насильству в сім’ї	0,54/16	залік
ДК 4	Невідкладна медична допомога при надзвичайних ситуаціях	0,54/16	залік
ДК 5	Медичне право	0,27/8	залік
ДК 6	Базова (фахова) цифрова компетенція працівника охорони здоров’я	0,27/8	залік
ДК 7	Ділова українська мова	0,27/8	залік
ДК 8	Медико-етичні аспекти здоров’я і хвороби. Позитивна медицина.	0,27/8	залік

ДК 9	Спілкуємось українською правильно. Ментальність і здоров'я українців.	0,27/8	залік
Атестація		0,2/6	іспит
Разом		**31,2/936**	

4.2. Для лікарів-гінекологів дитячого та підліткового віку; лікарів-акушерів-гінекологів, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю 4 місяців (624 годин / 20,8 кредитів ЄКТС)

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів/ годин	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти програми підготовки 521			
ОК 1.	Загальні медичні знання та навички	0,87/26	залік
ОК 2.	Ментальне здоров'я **mhGAP**	1,3/39	залік
ОК 3.	Дородовий догляд	3,0/91	залік
ОК 4.	Внутрішньопологовий та післяпологовий догляд	2,6 /78	залік
ОК 5.	Доброякісні гінекологічні захворювання	3,0 /91	залік
ОК 6.	Репродуктивна медицина	1,76/52	залік
ОК 7.	Урогінекологія	0,88/27	залік
ОК 8.	Передракова патологія	2,6/78	залік
ОК 9.	Гінекологічна онкологія	1,3/39	залік
ОК 10	Патологія молочних залоз	1,3 /39	залік
Додаткові компоненти			
ДК 1	Гемоконтактні вірусні інфекції	0,27/8	залік
ДК 2	Туберкульоз	0,27/8	залік
ДК 3	Запобігання насильству в сім'ї	0,27/8	залік
ДК 4	Невідкладна медична допомога при надзвичайних ситуаціях	0,27/8	залік
ДК 5	Медичне право	0,27/8	залік

ДК 6	Базова (фахова) цифрова компетенція працівника охорони здоров’я	0,27/4	залік
ДК 7	Ділова українська мова	0,27/8	залік
ДК 8	Медико-етичні аспекти здоров’я і хвороби. Позитивна медицина.	0,27/4	залік
ДК 9	Спілкуємось українською правильно. Ментальність і здоров’я українців.	0,27/8	залік
Атестація		0,2/6	іспит
Разом		**20,8 /624**	

V. Структурно-логічна схема

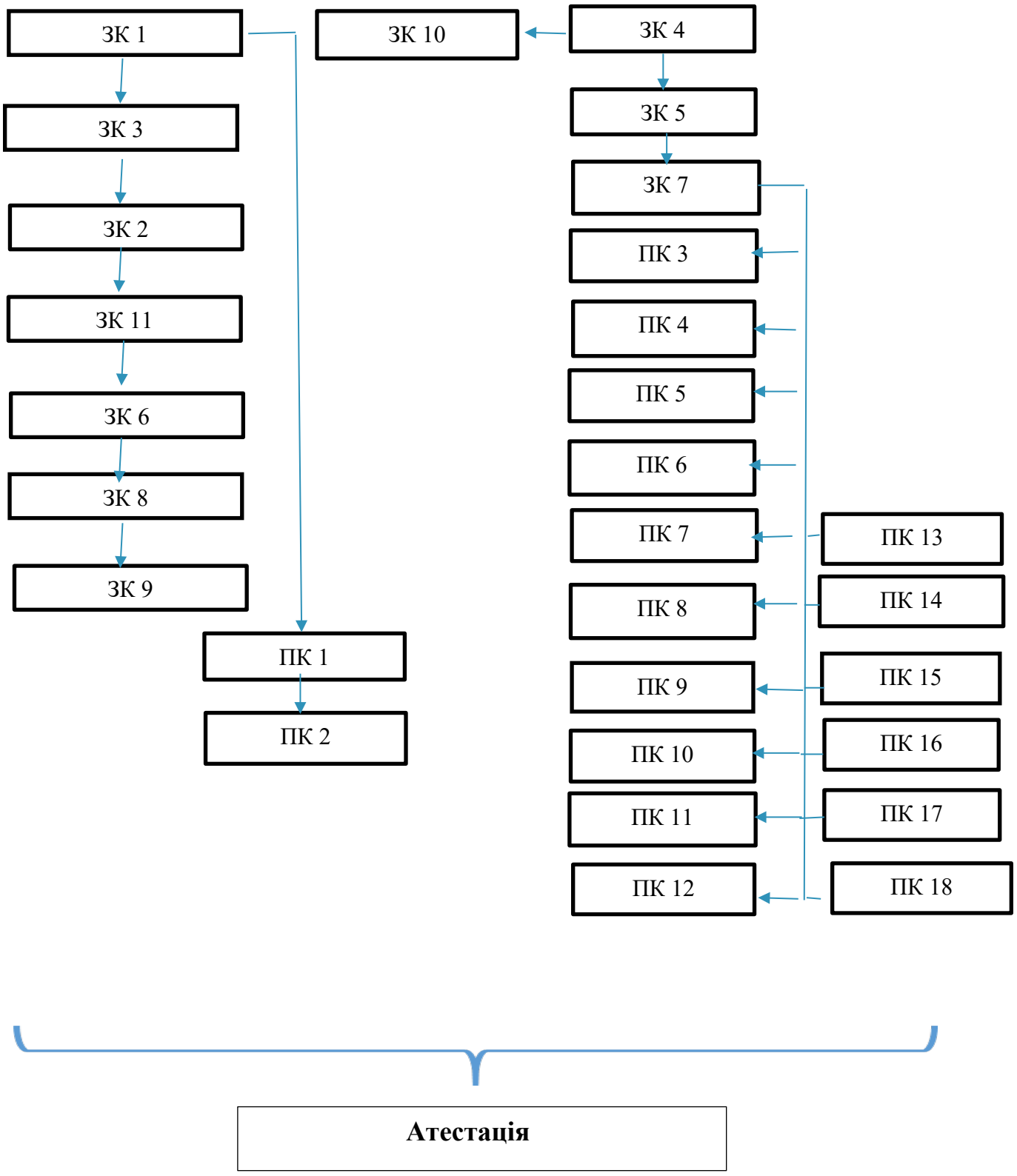

VI. Атестація

Атестація на визначення знань та практичних навичок з присвоєнням звання «акушер-гінеколог» зі спеціальності «Акушерство і гінекологія» підлягають особи, що пройшли цикли спеціалізації. Склад атестаційної комісії, яка проводить атестацію на визначення знань та практичних навичок з присвоєнням або підтвердженням звання «акушер-гінеколог» формується закладом вищої (післядипломної) освіти.

До атестації для визначення знань та практичних навичок з присвоєнням звання лікар акушер-гінеколог допускаються лікарі-гінекологи дитячого та підліткового віку, які повністю виконали програму підготовки.

Допуск до проведення атестації для визначення знань та практичних навичок оформлюється наказом ректора закладу вищої освіти.

Атестація лікарів включає:

- іспит з оволодіння практичними навичками;
- співбесіда.

Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 5-ти бальною (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 1–2 – «незадовільно») і вербальною («зараховано», «не зараховано») системами.

Види контролю: поточний, підсумковий, самоконтроль, атестація.

За результатами атестації з присвоєнням звання «лікар-спеціаліст» комісія приймає такі рішення: присвоїти або відмовити у присвоєнні звання «лікар-спеціаліст» зі спеціальності «Акушерство і гінекологія». За результатами позитивної атестації на підставі рішення атестаційної комісії лікарям, видається Сертифікат встановленого зразка.

VII. ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА

1. Акушерство та гінекологія: у 4 томах. / В.М. Запорожан, В.К. Чайка, Л.Б. Маркін та ін.; за ред. В.М. Запорожана. – 2-е вид., випр. – К.: ВСВ «Медицина», 2017. – 1032 с.
2. Академічні лекції з акушерства та гінекології / за ред. акад. Ю.Г. Антипкіна. – К.: ТОВ «КРІЙТІВ МЕДІА», 2021. – 424 с.
3. Акушерство: підручник / Пирогова В.І., Булавенко О.В., Вдовиченко Ю.П. за ред. Пирогової В.І. – Вінниця: Нова книга, 2021. – 472 с.
4. Акушерство і гінекологія: у 2-х кн. Книга 1. Акушерство. Підручник (ВНЗ III-IV рівнів акредитації/за ред. В.І.Грищенка, М.О. Щербіни. – 2-е вид., виправлене. 2017. – 376 с.
5. Акушерство і гінекологія: у 2-х кн. Книга 2. Гінекологія. Підручник (ВНЗ III-IV рівнив акредитації /за ред. В.І.Грищенка, М.О.Щербіни – 2-е вид., виправлене. 2017. – 376 с.

ДОПОМІЖНА

1. Внутрішньочеревні кровотечі в гінекології: монографія / І.З. Гладчук, О.Я. Назаренко, Р.О. Ткаченко. – Одеса: Одеський медуніверситет, 2021. – 111 с.
2. Запорожан В.М., Грубнік В.В., Грубнік Ю.В, Малиновський А.В. та ін.; Ендоскопічна хірургія. Навчальний посібник/ за редакцією В.М. Запорожана, В.В. Грубніка – К.: ВСВ «Медицина», 2019. – 592 с.
3. Магован Б.А. Клінічне акушерство та гінекологія: 4-е видання / Б.А. Магован, Ф. Оуен, Е. Томпсон. – К.: ВСВ «Медицина», 2021. – 454 с.
4. Навчальний посібник з акушерства/за ред. І.Б.Венцківської. В.П. Лакатоша, В.М.Куща.- К., 2018. – РА Гармонія – 210 с.
5. Comprehensive Gynecology-8th Ed. /D.M. Hershenson, G.M. Lentz, F.A.Valea et al. Elsevier. 2021. - 881 p.
6. Oxford Textbook of Obstetrics and Gynecology /Ed.by S. Arulkumaran, W. Ledger, L.Denny, S. Doumouchtsis. – Oxford University Press, 2020-928 p.
7. Williams Obstetrics, 26th Ed.-/ F.G. Cunningham, K.G. Leveno, J.S. Dashe et al. - 2022. Mc Grow Hill/Medical – 1328 p.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Інформаційні сайти ЗДМФУ, кафедри: https://mphu.edu.ua/p_379.html
2. https://www.dec.gov.ua/cat_mtd/galuzevi-standarti-ta-klinichni-nastanovi/

3. http://www.drlz.com.ua/
4. https://www.who.int/ru
5. https://www.gfmer.ch/Guidelines/Obstetrics_gynecology_guidelinesTemplate.htm
6. https://www.cochrane.org
7. https://www.acog.org
8. https://www.ebcog.org
9. https://www.uptodate.com
10. https://online.lexi.com/lco/action/home
11. https://www.ncbi.nlm.nih.gov
12. https://www.rcog.org.uk.
13. https://www.npwh.org